

มคอ. 3 รายละเอียดรายวิชา
Course Specification

0105313 การสื่อสารเพื่อการพัฒนา
(Communication for Local Development)

รายวิชานี้เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชานิเทศศาสตร์ หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2567
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยทักษิณ

รายละเอียดของรายวิชา
(Course specification)

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา : มหาวิทยาลัยทักษิณ
วิทยาเขต / คณะ / ภาควิชา : สงขลา / มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ / นิเทศศาสตร์

หมวดที่ 1 ข้อมูลโดยทั่วไป

1.รหัสและชื่อรายวิชา 0105313

การสื่อสารเพื่อการพัฒนา (Communication for Local Development)

จำนวนหน่วยกิต 3(2-2-5)

คำอธิบายรายวิชา

ความหมายและความสำคัญของท้องถิ่น แนวคิดและกระบวนการสื่อสารเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น การประยุกต์ใช้สื่อสมัยใหม่เพื่อ การพัฒนาท้องถิ่นทั้งในเชิงมิติทางสังคม เศรษฐกิจ และวัฒนธรรม การสื่อสารเพื่อการสร้างความร่วมมือกับองค์กรในชุมชนท้องถิ่น และฝึกปฏิบัติ

2. ประเภทของรายวิชา

- ☐ ศึกษาทั่วไป
- ☐ วิชาพื้นฐานเฉพาะด้าน
- ☐ วิชาเอกบังคับ
- ☐ วิชาเอกเลือก
- ☐ วิชาโท
- ☐ วิชาเลือกเสรี

3. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน

อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา อ. ธีระ ราชพล

อาจารย์ผู้สอน อ. ธีระ ราชพล

4. ภาคเรียน / ชั้นปีที่เรียน ภาคเรียนที่ 1 / 2568 ชั้นปีที่ 3

5. สถานที่เรียน มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตสงขลา

6 วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด

1 มิ.ย. 2568

หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

1.จุดมุ่งหมายของรายวิชา

- 1.1.เพื่อให้นิสิตมีความรู้ความเข้าใจแนวคิด และกระบวนการสื่อสารเพื่อการพัฒนา
- 1.2 เพื่อให้นิสิตสามารถประยุกต์สื่อเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ทั้งในเชิงมิติทางสังคม เศรษฐกิจ และวัฒนธรรม ตลอดจนการสื่อสารเพื่อสร้างความร่วมมือกับองค์กรในชุมชนท้องถิ่น

2.วัตถุประสงค์ในการพัฒนา / ปรับปรุงรายวิชา

มีการปรับปรุงเนื้อหาเพิ่มเติมในส่วนของความเป็นท้องถิ่นและชุมชน แนวคิดและกระบวนการสื่อสารเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นในรูปแบบต่างๆ การประยุกต์สารและเลือกใช้สื่อให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาหรือสถานการณ์ เพื่อให้การสื่อสารเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ตรงกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย

หมวดที่ 3 ลักษณะและการดำเนินการ

1. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา

บรรยาย	ภาคปฏิบัติ	การศึกษาด้วยตนเอง
2 ชั่วโมง X 15 สัปดาห์/ ภาคการศึกษา	2 ชั่วโมง X 15 สัปดาห์ /ภาคการศึกษา	1 ชั่วโมง X 15 สัปดาห์/ ภาค การศึกษา

คำชี้แจงภาคการศึกษาคิดเป็นไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์

2. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นักนิสิตเป็นรายบุคคล

จัดเวลาให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคลหรือกลุ่มบุคคลตามความต้องการแต่ไม่เกิน 3 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ให้หมายเลขโทรศัพท์มือถือ และ e-mail ของอาจารย์ผู้สอน โดยให้นิสิตสามารถโทรศัพท์หรือติดต่อนัดหมายหรือปรึกษาได้ตามความเหมาะสม

หมวดที่ 4 แผนการสอนและการประเมินผล

1.แผนการสอน

ลำดับ ที่	หัวข้อ / รายละเอียด	บรรยาย /ปฏิบัติ /ชม	กิจกรรมการเรียนรู้ การสอนและสื่อที่ใช้	ผู้สอน
1	แนะนำรายวิชา การจัดการเรียนการสอน ตลอดจนการวัดผลและประเมินผล	2-2	-การบรรยาย -อภิปรายในชั้นเรียน -เอกสาร มคอ.3	อ.ธีระ ราชพล
2	แนวคิดทฤษฎีการสื่อสารเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น	2-2	-การบรรยาย -อภิปรายในชั้นเรียน -power point	อ.ธีระ ราชพล
3	การสื่อสารเพื่อสร้างการจัดจำ (กิจกรรมลงพื้นที่ชุมชน ครั้งที่ 1แบ่งกลุ่ม หา สภาพปัญหาเพื่อสร้างนวัตกรรมสื่อสารให้กับ ชุมชน	2-2	-การบรรยาย -power point กิจกรรมActive Learning แบ่งกลุ่ม รับโจทย์หัวข้อประเภท รายการ	อ.ธีระ ราชพล
4-5	4.กระบวนการสื่อสารเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น และแผนการพัฒนาชุมชน 5.ประเภทสื่อกับวัฒนธรรมท้องถิ่น	4-4	- การฝึกปฏิบัติ - ตัวอย่างชิ้นงาน -power point	อ.ธีระ ราชพล
6	หลักการเขียนโครงการสื่อสารเพื่อการพัฒนา	2-2	-การบรรยาย - กิจกรรมActive Learning แลกเปลี่ยน รูปแบบการเขียน โครงการ	อ.ธีระ ราชพล
7	หลักการออกแบบสื่อเพื่อการสื่อสาร (ภาคสนาม ลงพื้นที่ชุมชนใกล้เคียง)	2-2	-กิจกรรมActive Learning ออกแบบ Animation 2D&3D	อ.ธีระ ราชพล

8	การจัดกิจกรรมสำหรับโครงการการสื่อสาร	2-2	- กิจกรรมActive Learning ออกแบบ Intro & Label Title -อภิปรายในชั้นเรียน -power point	อ.ธีระ ราชพล
9.	9.การยอมรับนวัตกรรมการสื่อสารของท้องถิ่น	2-2	- กิจกรรม Active Learning ออกแบบ สื่อตามภารกิจกลุ่ม	อ.ธีระ ราชพล
10	การวิเคราะห์ผู้รับสารและการออกแบบสื่อเพื่อการพัฒนา	2-2	-การบรรยาย-ปฏิบัติ -กิจกรรม Active Learning ออกแบบ สื่อตามภารกิจกลุ่ม	อ.ธีระ ราชพล
11	กลยุทธ์การสื่อสารในภาวะวิกฤตฉุกเฉิน	2-2	-การบรรยาย-- กิจกรรมActive Learning จัดกรรม ในชุมชนเป้าหมาย -อภิปรายในชั้นเรียน -power point	อ.ธีระ ราชพล
12	การสร้างเครื่องมือการสื่อสารเพื่อการสื่อสารร่วมของชุมชน	2-2	การบรรยาย-- กิจกรรมActive Learning -อภิปรายในชั้นเรียน -power point	อ.ธีระ ราชพล
13	การสร้างสื่อกับการประยุกต์ใช้ของชุมชน	2-2	-อภิปรายในชั้นเรียน -power point - กิจกรรมActive Learning จัดกรรม ในชุมชนเป้าหมาย	อ.ธีระ ราชพล
14	การประเมินผลการผลิตสื่อและการสรุปโครงการ	2-2	กิ จ ก ร ร ม Active Learning-จัดกิจกรรม นำเสนอสรุปกิจกรรม	อ.ธีระ ราชพล

			จากการลงชุมชนเป็น รายกลุ่ม	
15	นำเสนอและสรุปงานกลุ่ม -นำเสนองานแต่ละกลุ่ม -ส่งเล่มรายงานและสรุปผล	2-2	กิจกรรม Active Learning-จัดกิจกรรม นำเสนอสรุปกิจกรรม จากการลงชุมชนเป็น รายกลุ่ม	อ.ธีระ ราชพล
16	สอบปลายภาค			

2. แผนพัฒนาประสิทธิภาพรายวิชา (ระบุได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☒ 1. จัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐานไม่น้อยกว่าร้อยละ 25 ของระยะเวลาทั้งหมดของรายวิชา
- ☐ 2. จัดการเรียนรู้ร่วมกับสถานประกอบการ องค์กร หรือหน่วยงาน
- ☐ 3. จัดการเรียนรู้เชิงรุก
- ☒ 4. รายวิชาส่งเสริมทักษะผู้ประกอบการของผู้เรียน
- ☐ 5. รายวิชาก่อให้เกิดนวัตกรรมของผู้เรียน โดยมีหนังสือรับรองการใช้ประโยชน์จากหน่วยงาน
- ☐ 6. จัดการเรียนรู้ผ่านช่องทางออนไลน์ (online) ร่วมกับ ในที่ตั้ง (on-site)
- ☒ 7. มีการพัฒนาสื่อการสอนแบบออนไลน์โดยผ่าน TSU MOOC
- ☐ 8. เปิดเผยคะแนนเก็บก่อนการสอบปลายภาค
- ☐ 9. ส่งระดับขึ้นตามเวลาที่กำหนด โดยไม่มีข้อผิดพลาด
- ☐ 10. มีการทวนสอบรายวิชาในระบบของคณะฯ
- ☐ 11. อื่น ๆ ระบุ .....

3.แผนประเมินการเรียนรู้

(ประเมินเฉพาะความรับผิดชอบหลัก)

ลำดับการ ประเมิน	ผลการ เรียนรู้	ลักษณะการประเมิน (เช่น สอบ รายงาน)	สัปดาห์ที่ ประเมิน	สัดส่วนของคะแนนที่ ประเมิน
1	1.1	1.การสังเกตพฤติกรรมด้านการมี ระเบียบวินัยและการตรงต่อเวลา	ทุกสัปดาห์	10 %

ลำดับการประเมิน	ผลการเรียนรู้	ลักษณะการประเมิน (เช่น สอบ รายงาน)	สัปดาห์ที่ประเมิน	สัดส่วนของคะแนนที่ประเมิน
		2.การมีส่วนร่วมในชั้นเรียน		
2	2.1, 2.4 , 5.3	1..การนำเสนอชิ้นงานการออกแบบสื่อให้กับชุมชน ครั้งที่ 1	12	25 %
		2.การนำเสนอสรุปผลงานตามโครงการ ครั้งที่ 2	15	25 %
3	2.1,2.4, 4.4,5.3	การสอบปลายภาค	16	40 %
		คะแนนรวม		100

โดยประเมินผลและเกณฑ์การตัดเกรดแบบอิงเกณฑ์และ ให้ระดับชั้นดังนี้

วิธีการตัดเกรด ☐ อิงเกณฑ์ (FIX-Rate)

☐ อิงกลุ่ม (T-Score)

การกำหนดช่วงคะแนนของเกรด

เกรด	A	B+	B	C+	C	D+	D	E/F
ช่วงคะแนน	≥80	≥75	≥70	≥65	≥60	≥55	≥50	≥0

หมวดที่ 5 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

1. เอกสารและตารางหลัก

กาญจนา แก้วเทพ.(2543). สื่อเพื่อชุมชน:การประมวลองค์ความรู้. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.).

----- .(2551). การจัดการความรู้เบื้องต้นเรื่อง “การสื่อสารชุมชน” กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.).

----- . (2554). สื่อเก่า สื่อใหม่ ใจเชื่อมร้อย.กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เกศินี จุฑาวิจิตร. (2542). การสื่อสารเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น. นครปฐม: สถาบันราชภัฏนครปฐม.

ดวงพร คำคุณวัฒน์. (2548). ชุมชนชีวิตห่อกระจ่ายข่าวสารด้วยการสื่อสารแบบมีส่วนร่วม.กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.).

นรินทร์ชัย พัฒนพงศา.(2542).การสื่อสารรณรงค์เชิงยุทธศาสตร์เพื่อเปลี่ยนพฤติกรรมมนุษย์เน้นการเจาะจงกลุ่ม. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ริ้วเขียว.

บุษบา สุธีธร และคณะ. (2558). การสื่อสารกับการพัฒนา หน่วยที่ 1-8. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัย
ธรรมมาธิราช.

บุษบา สุธีธร และคณะ. (2558). การสื่อสารกับการพัฒนา หน่วยที่ 9-15. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย
สุโขทัย ธรรมมาธิราช.

Mario Acunzo, Marzia Pafumi, Cleofe Torres and Maria Stella Tirol. 2014. Communication for Rural Development sourcebook. University of the Philipines Los Banos.

หมวดที่ 6 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

1. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนิสิต

1.1 ให้นิสิตทุกคนประเมินผลรายวิชาผ่านระบบทะเบียนออนไลน์ ด้วยระบบคอมพิวเตอร์ของมหาวิทยาลัย

1.2 สอบถามความคิดเห็นจากนิสิตในสัปดาห์สุดท้ายของการเรียนการสอน

2. กลยุทธ์การประเมินการสอน

แบบประเมินผลการสอน ซึ่งเป็นแบบประเมินผลการสอนของมหาวิทยาลัย ที่กำหนดให้มีการประเมินการสอนของ
อาจารย์ผู้สอน โดยนิสิต ทุกภาคการศึกษา

2.1 การสังเกตการณ์เรียนในชั้นเรียน

2.2 การทำแบบฝึกปฏิบัติงานกลุ่ม

2.3 การอภิปรายแสดงความคิดเห็นในชั้นเรียน

2.4 การทำรายงาน การส่งงาน

2.5 ผลการสอบ

3. การปรับปรุงการสอน

3.1 อาจารย์ผู้สอนทบทวนและปรับปรุงวิธีการสอน โดยมีการนำผลสรุปการประเมินการสอนมาพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในภาคการศึกษาปัจจุบัน

3.2 แล้วจัดทำแฟ้มสะสมงานรายวิชาและรายงานผลการดำเนินการตามรายละเอียดที่ สกอ. กำหนด ทุกภาคการศึกษา

3.3 มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับอาจารย์ที่ทำการสอนในรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับงานด้านภาพเพื่อหาหรือถึงแนวทางในการพัฒนาการเรียนรู้ของนิสิตต่อไป

4. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนิสิตในรายวิชา

4.1 ประชุมกรรมการพัฒนาหลักสูตรและมาตรฐานการศึกษาเพื่อทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนิสิตในรายวิชา โดยประเมินคุณภาพของข้อสอบและความเหมาะสมของการให้คะแนน ตลอดจนพิจารณาระดับคะแนนในรายวิชา

4.2 ให้นิสิตตรวจสอบคะแนนและเกรดก่อนส่งเกรดให้งานทะเบียน

5. การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา

นำข้อมูลจากการสอบ คะแนนเก็บ มาวิเคราะห์ร่วมกับผลข้อมูลการประเมินการสอนผ่านระบบทะเบียนออนไลน์ เพื่อทวนสอบผลสัมฤทธิ์รายวิชา และวางแผนการปรับปรุงการสอนเพื่อให้เกิดคุณภาพมากขึ้นต่อไป